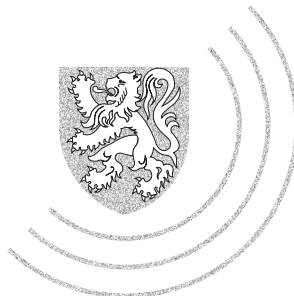

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

6 februari 2001

HOORZITTING

over de ontwikkelingen inzake mestverwerking

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heren Jef Van Looy en Paul Wille**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

INHOUD

	Blz.
1. Inleiding	5
2. Stand van zaken van de mestverwerking	5
2.1. Inleidende uiteenzetting	5
2.2. Discussie	8
3. Rol van de afdeling Milieu-inspectie	18
4. Eindproducten van be- en verwerking van mest	20
5. Repliek van de minister van Ruimtelijke Ordening	24

Sprekerslijst

Mevrouw Katrien Van Rompu, Vlaams Centrum voor Mestverwerking en projectleider van de Task Force Mestverwerking

De heer Roger Dijkmans, Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank van de VLM

De heer Willy Roosen, afdeling Milieuvergunningen

De heer Georges Vande Walle, afdeling Milieu-inspectie West-Vlaanderen

Mevrouw Martine De Wolf, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening hield op 18 januari 2001 een hoorzitting met een vertegenwoordiging van de Task Force Mestverwerking over de ontwikkelingen inzake mestverwerking.

1. Inleiding

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend. We verwelkomen hier vandaag een uitgebreide delegatie van de Task Force Mestverwerking. De minister zal een korte inleiding geven. Vervolgens komt mevrouw Katrien Van Rompu, verbonden aan het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking en projectleider van de Task Force, aan het woord. Ook de heer Georges Vande Walle, van de afdeling Milieuvergunningen van Aminal en mevrouw Martine De Wolf en de heer Gerard Lamsens, beiden van het federaal ministerie van Middenstand en Landbouw, staan op de sprekerslijst. Ik stel voor dat we ons beperken tot de knelpunten. Iedereen heeft de nota in verband met de ontwikkeling inzake mestverwerking en – bewerking van minister Dua ontvangen en kunnen lezen. Minister Dua heeft nu het woord.

Minister Vera Dua : Vandaag zijn er twee agendapunten, namelijk de stand van zaken in verband met mestverwerking en het decreet tot vrijwillige afbouw. Dit is een gelegenheid om de verschillende pijlers waarop het mestbeleid is gebaseerd eens samen te bekijken en de zaken te evalueren.

U vindt de cijfers die de omvang van de mestproblematiek duidelijk maken in de nota. Mest is een belangrijk probleem en met het huidige beleid willen we dit voor 50 percent oplossen via mestverwerking.

Iedereen die met de mestproblematiek bezig is, realiseert zich dat het op het terrein te traag vooruitgaat. Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000 hebben we een moeilijke periode doorgemaakt. Het gaat immers om een probleem dat ook bij de lokale besturen zeer gevoelig ligt.

Momenteel zijn er een aantal belangrijke vergunningsaanvragen ingediend. Wat daar het uiteindelijke resultaat van zal zijn, kan ik nu nog niet medelen.

Er is ook een medewerker van het kabinet van minister Van Mechelen opgenomen in de Task Force. Ruimtelijke Ordening is immers een van de pijnpunten inzake mestverwerking. De regering heeft in dat verband een omzendbrief goedgekeurd. Ook de certificering en de valorisatie van de restproducten is een moeilijke zaak. Daarnaast is er nog het milieu-aspect. In dat verband werken wij met voorlopige vergunningen die later overgaan in definitieve.

Ik stel voor dat we eerst een stand van zaken geven en dan het politiek debat voeren.

De heer Jacques Timmermans voorzitter : Mevrouw Van Rompu van het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking is de projectleider van het project Task Force Mestverwerking. Mevrouw Van Rompu heeft het woord.

2. Stand van zaken van de mestverwerking

2.1. Inleidende uiteenzetting

Mevrouw Katrien Van Rompu : Ik zal een stand van zaken geven van de mestverwerking in Vlaanderen aan de hand van een aantal recente Vlaamse initiatieven. Ik besteed daarbij aandacht aan de capaciteit en de fasering.

Er zijn drie soorten mest waarop mestverwerking zich richt, namelijk mest van varkens, mest van pluimvee en mest van kalveren. Ik zal beginnen met de verwerking van varkensmest.

Varkensmest

Er zijn vandaag in Vlaanderen zes initiatieven die reeds een milieu- en bouwvergunning hebben gekregen voor mestverwerking. Er is de bedrijfsmatige mestverwerking Jaak Beelen te Buddingen. In Izegem hebben we mengvoederfabrikant Danis. Er is landbouwer Luc De Witte die een bedrijfsmatig mestverwerkingssysteem wil opstarten. Er is de West-Vlaamse landbouwer Ludo Dobbels die een vergunning heeft voor een bedrijfsmatige mestverwerkingsinstallatie. Vervolgens is er de bedrijfsmatige mestverwerkingsinstallatie van de West-Vlaamse Piet Maes en als laatste is er MAV, een mest- en afvalstoffenverwerkingsbedrijf in de Gentse Kanaalzone.

U vindt deze gegevens ook grotendeels op pagina tien van de nota. De nota dateert echter van de-

cember 2000, mijn gegevens zijn iets meer up-to-date omdat er na december nog enkele aanvragen zijn ingediend.

De tweede categorie projecten in verband met de verwerking van varkensmest zijn die projecten waarvoor een milieuvergunningsaanvraag is ingediend en waarvoor de procedure loopt. Er is Bio Noord, een bedrijf dat een Biorek-mestverwerkingssysteem in Brecht wil opstarten. Er is NRC dat een Bio Armor-installatie in agrarisch gebied wilde plaatsen. De milieuvergunning hiervoor is recent echter geweigerd in beroep. De inplantingsplaats was immers een probleem. Vervolgens is er landbouwer Riebbels die een milieuvergunningsaanvraag heeft ingediend voor de bouw van een bedrijfsmatige mestverwerkingsinstallatie. Discover, een zusterbedrijf van Danis, heeft in december 2000 een milieuvergunningsaanvraag ingediend om op industrieterrein De Hille in Wingene een mestverwerkingsinstallatie van 500.000 ton op te starten. Men wenst hier twee modules van 250.000 ton in gebruik te nemen. Een deel van de capaciteit zal worden gebruikt voor afvalverwerking. Danis heeft reeds een vergunning voor pyrolyse te Izegem en heeft nu dus een nieuwe vergunningsaanvraag ingediend op naam van Discover.

De heer Jacques Timmermans : Werkt de installatie in Izegem ?

De heer Jef Van Looy : Ik heb gehoord dat men de eerste installatie aan het afbreken is.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Die is nog niet echt operationeel. Danis heeft een vergunning voor een installatie van 210.000 ton, opgedeeld in drie modules van 70.000 ton. Het bedrijf heeft de eerste module gebouwd en mag pas uitbreiden als wordt bewezen dat de eerste module voldoet aan de emissievoorwaarden. Dit heeft Danis echter nog niet bewezen.

Danis heeft onlangs nog bevestigd te blijven geloven in de pyrolyse. Aangezien nu snel een oplossing moet worden gevonden voor de mestproblematiek, heeft het bedrijf echter gekozen voor reeds bewezen technieken, met name anaëroob vergisten en indampen.

Er is ook een milieuvergunningsaanvraag ingediend voor de mobiele mestverwerkingsinstallatie van Eco Flanders. Er is dus momenteel één aanvraag voor West-Vlaanderen.

De derde categorie bevat de projecten met een proefvergunning, bijvoorbeeld van Ivan Tolpe,

landbouwer uit Eernegem. Hij heeft een vergunning aangevraagd voor het verbranden en drogen van mest met een biocalormestverwerkingsinstallatie, en voor het behandelen van de dunne fractie met een trevimestverwerkingsinstallatie. Tolpe heeft een vergunning gekregen om die inrichting gedurende 1 jaar te exploiteren. Voor het eind van deze termijn moet hij echter bijkomende emissie-resultaten en een massabalans voorleggen aan de vergunningverlenende overheid. Op basis van deze gegevens kan worden beslist om deze vergunning om te zetten in een definitieve vergunning.

De vierde categorie zijn de projecten in Vlaanderen die een mestverwerkingsinitiatief willen opstarten. Daartoe worden vooral metingen gedaan inzake emissies en massabalans. Met deze gegevens kan de milieuvergunningsaanvraag worden gestoffeerd. Concrete voorbeelden zijn Agri Protech en Sagron, een coöperatieve die op zoek is naar alternatieve verwerkingsmethodes zoals bijvoorbeeld de verbranding van de dikke fractie van varkensmest in met steenkool gestookte centrales. Er is nu een proef gebeurd. De resultaten worden verwacht in de loop van deze of volgende maand. Een aantal projecten uit deze categorie hebben lang gezocht naar een geschikte inplantingsplaats zoals MVK en de Coöperatieve Mestverwerking Hoogstraten.

De tabel in de rondgedeelde nota geeft een overzicht van de verwerkingscapaciteit van de verschillende systemen, uitgedrukt in ton mest. In de laatste kolom staat V voor vergunde capaciteit en NV voor niet-vergunde capaciteit. De capaciteiten kunnen worden verdeeld in drie grote klassen : de bedrijfsmatige mestverwerkingsinstallatie waarbij de capaciteit varieert van 1.000 tot 11.000 ton mest ; de coöperatieve mestverwerkingsinitiatieven met een capaciteit van 45.000 à 50.000 ton en de centrale mestverwerkingsinstallaties met een capaciteit van 200.000 tot 500.000 ton mest op jaarbasis. Deze laatste verwerken mest voor derden.

Pluimveemest

Wat de initiatieven inzake pluimveemestverwerking betreft, zijn er twee grote categorieën. De onderste categorie heeft een vergunning voor de pluimveemestverwerking, de bovenste categorie bevindt zich in een voorbereidingsfase. Voor de pluimveemestverwerking beschikken elf projecten over een vergunning. In tegenstelling tot de varkensmestverwerking, zijn de meeste pluimveemestverwerkingsinitiatieven ook reeds operationeel. Ik geef een aantal namen : Willy Broucke, Danis, Willy De Vloo, Marcel Gekiere, Ranschaert, Marc Ver-

eecke, Flanamat, Laviedor en Samyn. De projecten in voorbereiding zijn Biocalor, MVK en Limcoal, dat staat voor het Fibropowerproject.

De rondgedeelde tabel over de verwerkingscapaciteit van pluimveemest geeft opnieuw een overzicht van de verschillende projecten en hun capaciteiten. De capaciteit varieert sterk tussen 1000 ton mest voor de kleinschalige mestverwerkingsinstallaties en 200.000 ton voor de grootschalige. Een aantal grote installaties hebben reeds een vergunning zoals Orgacom en Flanamat.

Kalvergier

De laatste categorie bevat de systemen die zich richten op de verwerking van kalvergier. Deze projecten zijn nogal beperkt omdat ook de omvang van de kalvergierverschikking in vergelijking met de varkens- en pluimveemest beperkt is. Vandaag is er al een vergunning uitgeschreven op naam van Vilatca, voor het biologisch zuiveren van kalvergier. Er is ook een tweede milieuvergunningsaanvraag ingediend voor dezelfde mestverwerkingsinstallatie, maar dan wel op een andere locatie. Ook MVK staat hier vermeld. Naast varkensmest en pluim-

veemest wil MVK dus ook een gedeelte kalvergier verwerken.

Vilatca heeft reeds een vergunning gekregen voor 40.000 ton kalvergier. Het gaat dus om ingaande capaciteit. De tweede milieuvergunningsaanvraag is identiek, maar wel op een andere locatie. Ze ligt dus ook in een grootteorde van 40.000 ton. MVK is niet in de tabel opgenomen, maar daar gaat het om een grootteorde van 25.000 ton.

Capaciteit in Vlaanderen

Ik wil besluiten met een overzicht van de vergunde capaciteit. Hoeveel mest kunnen we verwerken in Vlaanderen ? Een eerste deel van het antwoord heeft te maken met de vergunde capaciteit. Per provincie hebben we bekeken hoeveel projecten vergund zijn en om welke capaciteit het dan gaat. Per provincie hebben we dan de som gemaakt. Daarna hebben we ook de som gemaakt voor geheel Vlaanderen. Het gaat om een stand van zaken in december van vorig jaar. We hebben dit gedaan voor de drie mestsoorten : kalvergier, varkensmest en pluimveemest.

Provincie	Vergunde verwerkingscapaciteit 2000 (ton)		
	Kalveren	Varkens	Pluimvee
Antwerpen	40.000	0	0
Vlaams-Brabant	0	11.000	0
West-Vlaanderen	0	226.900	239.700
Oost-Vlaanderen	0	51.000	280.000
Limburg	0	0	0
Vlaanderen	40.000	288.900	519.700

In december 2000 beschikte Vlaanderen over een vergunde mestverwerkingscapaciteit van 40.000 ton kalvergier, 288.900 ton varkensmest en 519.700 ton pluimveemest. Als we kijken naar de geografische verdeling van die capaciteit, merken we dat de kalvergier zich voornamelijk concentreert in de provincie Antwerpen. Dat is ook vrij logisch, aangezien de kalversector vooral in de Noorderkempen geconcentreerd is. Voor varkensmest ligt de klemtoon op de provincie West-Vlaanderen. Het grootste deel van de vergunde capaciteit bevindt zich dus in West-Vlaanderen. Voor pluimveemest is het ongeveer evenredig verdeeld tussen de provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen.

De vraag is dan uiteraard hoeveel van die vergunde capaciteit vandaag ook werkelijk wordt bereikt. Ik moet dan meteen opmerken dat deze tabel een best-case-scenario is. Voor kalvergier is de capaciteit die vandaag echt wordt gehaald, feitelijk nihil. Die ene vergunde installatie van 40.000 ton is in opbouw. Ze zal dit jaar nog operationeel worden, maar vandaag kan er nog geen kalvergier worden verwerkt.

Voor varkensmest is de situatie evenmin schitterend. We kunnen er van uitgaan dat praktisch niets van de vergunde capaciteit ook werkelijk wordt gerealiseerd. Hiervoor zijn er twee redenen. Er zijn

zeven vergunde installaties. Twee ervan zijn relatief grootschalig. Die twee hebben echter te kampen met technische problemen. Dit is deels te wijten aan het feit dat er werd gekozen voor technieken die hun deugdelijkheid of doeltreffendheid nog niet hebben kunnen bewijzen. Deels komt dit ook omdat bij een van die installaties de nadruk vooral ligt op andere afvalstromen dan mest. Voor de andere initiatieven gaat het vooral om initiatieven die gesitueerd zijn op bedrijfsniveau. Die zijn momenteel nog in opbouw. Hopelijk zullen ze dit jaar nog de vergunde capaciteit kunnen verwerken.

Voor pluimveemest is de situatie nog het best. Een groot deel van de capaciteit wordt vandaag immers al gerealiseerd. Die installaties zijn dus al operationeel. In West-Vlaanderen werken zo al twee installaties die pluimveemest aanvaarden en verwerken. Voor Oost-Vlaanderen zal die capaciteit van 280.000 ton wel enigszins overschat zijn. Het gaat hier om Orgacom en Flanamat. Dit laatste bedrijf mag vergunningmatig een deel van de vergunde capaciteit invullen met afvalstoffen en er zijn duidelijke signalen dat dit ook zo zal gebeuren.

De hier vermelde systemen hebben zowel een milieu- als een bouwvergunning gekregen voor het verwerken van dierlijke mest.

2.2. Discussie

De heer André Denys : Is er ook een tabel van de capaciteit die aangevraagd maar nog niet vergund is ?

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Neen, maar ik kan dit wel kort toelichten. Als men kijkt naar de systemen die aangevraagd zijn, denk ik dat Bio Noord en Discover samen 550.000 ton uitmaken : 500.000 ton voor Discover en 50.000 ton voor Bio Noord. Twee andere initiatieven, Vanhooren en Riebbels, zijn kleinschalig. Het gaat dan om een grootteorde van 1000 ton. De capaciteit zal dus worden opgedreven naar 550.000 tot 555.000 ton.

Er staan ook een aantal projecten in de startblokken. Ik verwijs naar die Coöperatieve Mestverwerking Hoogstraten, die op zeer korte termijn een milieuvergunningaanvraag zal indienen. Het gaat daar om een grootteorde van 50.000 ton verwerkingscapaciteit. Ook MVK wil op heel korte termijn een milieuvergunningaanvraag indienen. De capaciteit ligt daar in de grootteorde van 130.000 ton. Als we die verschillende aanvragen samentellen, komen we toch in een grootteorde van 600.000 tot 700.000 ton.

Er is vandaag dus 550.000 ton aangevraagd. Op korte termijn zal dit toenemen naar 650.000 tot 700.000 ton, met de aanvragen die nu op stapel staan.

De voorzitter : In de tabel op bladzijde 12 van de nota die aan de commissieleden werd bezorgd, staat een kolom met vergund en niet-vergund. Op bladzijde 10 staan de projecten in voorstudie.

De heer Paul Wille : Ik heb een prealabele vraag over het vergunningbeleid in het algemeen. Als het bijvoorbeeld gaat over het verbranden van huishoudelijk afval, is in het verleden gebleken dat men kijkt naar de beste beschikbare technologie. In afwezigheid van een gefundeerde kennis daaromtrent, weigert men zelfs lopende vergunningsaanvragen omdat die BBT nog niet is vastgelegd. Volgt men in de huidige stand van zaken dezelfde manier van redeneren ? Zal men dus pas een vergunning toekennen als er een keuze is gemaakt omtrent de BBT ? Of volgt men hier onder druk van de omstandigheden een andere weg ?

De heer Joachim Coens : In tabel 2 op bladzijde 6 van de nota staan de cijfers inzake de inschatting van de te verwerken tonnages mest in 2003. Voor pluimvee gaat het om 365.000 ton. In het deel over de vergunningen zegt u dat het voor Vlaanderen om een cijfer van 519.700 gaat, waarvan er 303.000 gerealiseerd is. Wat is de reden voor dit verschil ?

De heer Jef Van Looy : We zien in de tabel dat er verscheidene initiatieven niet vergund zijn. Is dat omdat de procedure nog niet is afgewerkt of omdat men ze heeft geweigerd ? Daarnet had men het over een weigering. Wordt de bouwvergunning geweigerd ? Of was het de milieuvergunning ?

De heer Jos Bex : Mevrouw, u had het over een bedrijf waar de verbranding gebeurt van de dikke fractie. Er zou een project zijn opgestart met Electabel. Hoeveel staat het daarmee ?

De heer Patrick Lachaert : Mevrouw, wat is de commerciële uitvoerbaarheid ? Het is één zaak een vergunning toe te kennen. Men moet de zaak achteraf echter nog commercieel vertalen.

Het Algemeen Boerensyndicaat zou zelf een initiatief hebben genomen om een kleinschalige verwerkingsinstallatie te ontwerpen. De kostprijs zou 4 tot 5 miljoen frank bedragen. Hiermee zou men diverse landbouwbedrijven kunnen aandoen. Is zo een systeem al vergund ?

De heer André Denys : Bij de bespreking van MAP 2bis werd gezegd dat de Task Force een dynamische rol zou spelen. Is dat ook zo of beperkt men zich tot het controleren van hetgeen wordt voorgelegd ? Probeert men een coördinerende rol te spelen ? Hoe dynamisch werkt de Task Force ?

De heer Jef Van Looy : De minister heeft een jaar geleden de oprichting van een Task Force aangekondigd. Ondertussen was het Vlaams Centrum voor Mestverwerking al op poten gezet. Uit de teksten blijkt dat de Task Force een deel van de taken van het VCM overneemt. Vorig jaar was men het er toch over eens dat de Task Force zou nagaan welke systemen haalbaar zijn in Vlaanderen, welke normen men moest hanteren, enzovoort. Dat gebeurt blijkbaar niet. Initiatiefnemers gaan naar het buitenland en brengen een systeem naar Vlaanderen. Daarna gaan ze praten met de Task Force. Ze leren tijdens dat gesprek eigenlijk niets. Blijkbaar hebben ze daar de ambtenaren moeten voorlichten.

Zo is er bijvoorbeeld het systeem Biorek. Waarom is de Task Force niet naar Denemarken en Duitsland gegaan, waar die systemen operationeel zijn, om het antwoord te zoeken op vragen zoals : Kan men ze in België bouwen ? Voldoen ze aan de normen ?

De heer Jos De Meyer : De landbouwers willen weten wat ze van de Mestbank mogen verwachten. Conform artikel 11, § 1, van het meststoffendecreet heeft de Mestbank een zeer specifieke rol. De landbouwers betalen daarvoor, ze worden erdoor gecontroleerd. Ze hebben er tot nu toe echter weinig aan.

De heer André Denys : In het Meetjesland is er het NRC-project met een capaciteit van 45.000 ton. Maandenlang werd gedacht aan inplanting in een agrarische zone. Volgens de recente omzendbrief kan dit echter niet. Voor welke begeleiding zorgt de Task Force om de hindernissen weg te werken ?

De heer Erik Matthijs : Het aantal afgeleverde vergunningen zoals weergegeven in de tabellen geeft een vertekend beeld. De toestand op het terrein is heel wat minder rooskleurig.

De medeverantwoordelijkheid van de veevoedersector bij de mestverwerking is uiterst belangrijk. Er is geen milieubeleidsovereenkomst afgesloten, hoewel die werd aangekondigd. De responsabilisering van de integratie zal dan ook nog op zich laten wachten. Men pakt de kern van het probleem niet aan.

De nota bevat in bijlage een ontwerpbrochure met een stappenplan. Dat is echter niet overzichtelijk.

De heer Joachim Coens : Ik heb een vraag over hetgeen we nodig hebben voor de verwerking in 2003. In de tabel op pagina 6 van de nota maakt men een onderscheid tussen varkens en pluimvee. Voor varkens moet er 2.390.000 ton worden verwerkt en voor pluimvee 365.000 ton. Op dit moment heeft men voor varkens 288.000 ton capaciteit vergund : men staat dus nog nergens. Hoe komt dat ? Voor pluimvee heeft men nu al voor 517.000 ton vergund. De capaciteit is groter dan wat men nodig zal hebben. Wat is de reden hiervoor ?

Minister Vera Dua : Mijnheer Denys, u had een concrete vraag over het NRC in Eeklo. Men heeft de milieuvergunning geweigerd op basis van de negatieve adviezen van de gemeente, de bestendige deputatie, de gewestelijke milieuvergunningscommissie en de administratie Ruimtelijke Ordening.

Het gaat hierbij om een mestlagune van 2 hectare in een agrarisch gebied. De vergunningsaanvraag was ingediend in Eeklo. De lokale overheid heeft geweigerd hierop in te gaan. Er werd geen beroep aangetekend. Ik heb me dus niet kunnen uitspreken over het dossier en zal dat ook nu niet doen. De aanvrager heeft dan gekozen voor een andere inplantingsplaats. Men moet zich wel eens proberen in te beelden wat een mestlagune van twee hectare is. Een vergunning afleveren, is in een dergelijk geval niet simpel.

Mijn conclusie aan de hand van dit dossier is dat de relatie tussen mestverwerking en ruimtelijke ordening nog niet vlot verloopt. Ik beken heel open dat de grootste problemen zich op het vlak van ruimtelijke ordening aandienen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Task Force wekenlang heeft gediscussieerd over de relatie tussen mestverwerking en ruimtelijke ordening. Ik spreek me hier zeker niet uit over schuld. Een mestverwerkingsbedrijf van grote omvang ergens ruimtelijk inplanten, vormt nu eenmaal een knelpunt. Een industrieterrein kan de aangewezen plek lijken, maar in Ieper merken we dat Laviedor heel veel problemen heeft met de andere bedrijven omwille van de geurhinder.

Het concrete vergunningsdossier NRC werd inderdaad niet aanvaard, maar volgende week komen de initiatiefnemers samen met de ambtenaren van Ruimtelijke Ordening. Blijkbaar hebben de laatsten een alternatief waardoor de vergunningprocedure opnieuw kan worden opgestart. Ondertussen zijn we natuurlijk een aantal maanden verder. Ik

ben van mening dat in het begin van een vergunningprocedure heel duidelijke afspraken moeten worden gemaakt met de dienst Ruimtelijke Ordening om te weten of een inplanting mogelijk is. De Task Force probeert dergelijke problemen op te vangen, maar bij een aantal langlopende dossiers lukt dit niet altijd.

De heer Jef Van Looy : Er is zowel een bouwvergunning als een milieuvergunning nodig om te kunnen bouwen. In dit dossier wordt de milieuvergunning geweigerd omwille van ruimtelijke aspecten. Dat irriteert me toch een beetje.

De heer Jacques Timmermans : Beide vergunningen zijn aan elkaar gekoppeld.

Minister Vera Dua : Vele dossiers worden geweigerd omwille van de ruimtelijke inpassing. Wij hebben duidelijk gesteld dat milieutechnisch alles in orde is. De initiatiefnemers kunnen daardoor in beroep een vlottere procedure doorlopen.

De heer Jef Van Looy : Dit alles kan tot situaties leiden waarbij een bouwvergunning is afgeleverd, maar een milieuvergunning wordt geweigerd op basis van aspecten van ruimtelijke ordening. Dat kan toch niet, elke vergunningverlenende dienst moet toch op zijn eigen terrein blijven !

Minister Vera Dua : Voor dit dossier was er een bijkomende moeilijkheid. Arohm had in een heel vroege fase al positief gereageerd, waardoor de trein in gang werd gezet. Pas op het einde hebben de gewestelijke milieuvergunningscommissie en diverse adviesverstrekende instanties officieel een negatief advies verstrekt omwille van de ruimtelijke inplanting.

De heer André Denys : Dit geval is een goed voorbeeld van het naast elkaar werken van twee vergunningsinstanties. Een van de principes voor beter bestuur van de Vlaamse regering is de maximale toepassing van het éénloketsysteem.

In dit dossier is er nood aan een instantie die beide andere diensten op elkaar afstemt. Ik houd geen pleidooi voor het afzwakken of versoepelen van de normen, integendeel. Ik vraag een betere afstemming opdat initiatiefnemers niet ontgoocheld zijn. Is hier geen taak voor de Task Force weggelegd ?

Minister Vera Dua : De afstemming is ondertussen gebeurd.

De heer André Denys : Het is toch niet de taak van Ruimtelijke Ordening om op zoek te gaan naar

nieuwe inplantingsplekken ? Is het niet uw taak als minister van Landbouw om een coördinerende rol te spelen ? Moeten we niet streven naar integraal beleid ?

Minister Vera Dua : De voorbije maanden zijn we bijna uitsluitend daarmee bezig geweest. Ons voorstel was al klaar in mei/juni. De omzendbrief, die het resultaat is van een goedgekeurde ruimtelijke visie inzake de locaties voor mestverwerking, was door de lange overlegperiode pas klaar begin december. Sindsdien zijn de diensten verplicht om zich te houden aan de bepalingen.

De heer Patrick Lachaert : De bouwvergunning is inderdaad gelieerd aan de milieuvergunning. Dat weet iedereen. Ten tweede kunnen we de zaak beter niet laten afhangen van de ambtenaren van Arohm. Deze administratie is immers gespecialiseerd in neen zeggen.

De heer Erik Matthijs : Als een dossier wordt behandeld door de provinciale milieuvergunningscommissie die de bestendigde deputatie adviseert, zijn alle bevoegde instanties aanwezig. Over de dossiers wordt ernstig gedebatteerd. Er is dus al samspraak. Natuurlijk is er meer duidelijkheid sinds de omzendbrief : men kan zich baseren op concrete richtlijnen.

De heer Jos De Meyer : Ik begrijp niet dat een omzendbrief bij een dergelijk acuut probleem van inplanting, zes maanden op zich laat wachten. Aan de hand van de taakomschrijving, die we in de nota op pagina 15 terugvinden, kunnen we concluderen dat we zo goed als nergens staan. Er werden een paar nota's opgesteld, maar er is geen sprake van enige vooruitgang te velde. De landbouwers hangt nochtans heel wat boven het hoofd tegen het einde van het jaar. Alles wordt doorgeschoven naar de landbouwsector.

Minister Vera Dua : Ik heb bij de aanvang van deze bespreking gezegd dat de zaken op het terrein niet vlug genoeg gaan. Ik stel echter vast dat een hele reeks initiatieven in de pijplijn zitten. Een aantal nieuwe dossiers bevindt zich reeds in de eindfase van de vergunningsprocedure. De sector kijkt altijd de kat uit de boom, maar eenmaal een kleinschalig bedrijf goed loopt, zal een vermenigvuldigingseffect optreden waardoor alles kan deblokkeren.

Wat een heel remmende invloed heeft gehad, is de lancering door een landbouworganisatie van het bedrag van 300 frank per ton. Deze uitspraak heeft naar mijn mening de zaak een jaar vertraagd. Een initiatiefnemer wil immers zeker zijn van de in-

schrijvingen en de vrees bestond dat onvoldoende landbouwers mest zouden aanbieden omdat geen 300 frank per ton kon worden verzekerd. Wegens de superheffingen die op de boeren afkomen, wordt de situatie nijpend. Meer initiatieven zullen worden ingediend.

De heer Bruno Tobback : Er is een verschil tussen grootschalige en kleinschalige verwerking. Blijkbaar gaat het bij kleinschalige mestverwerking niet om een volledige verwerking. In veel gevallen zou er een eindproduct zijn dat nog verder moet worden verwerkt door de grootschalige initiatieven. Het vergunnen van al die kleinschalige initiatieven biedt ons dus maar de helft van de oplossing, want het eindproduct moet opnieuw ergens worden verwerkt. Met het vergunnen van kleinschalige initiatieven komen we dus niet aan die 2,5 miljoen ton.

Wat ik me afvraag, is hoe ver we nu werkelijk van de oplossing zijn verwijderd. Ik heb het hier trouwens over beide stappen, namelijk de mestbewerking en -verwerking. Van de grootschalige initiatieven werkt er blijkbaar nog geen enkel. Zelfs indien de tabel klopt, halen we nog maar de helft of 1/3 van wat we zouden moeten verwerken. Bovendien gaat het bij helft daarvan nog meer om bewerking dan verwerking. We zijn er dus nog lang niet.

Ik vind het goed dat de overheid via de Task Force Mestverwerking duidelijkheid wil creëren voor de initiatiefnemers, maar dat mag er niet op neerkomen dat de overheid alles moet doen. Het gaat immers om commerciële initiatieven gebaseerd op een economische activiteit. Zij moeten zichzelf redden. De taak van de overheid moet zich beperken tot het geven van voorlichting en informatie.

De heer André Denys : Ik ben het met dat laatste niet eens, omdat het hier om een belangrijke realisatie van het beleid gaat. De manier waarop de overheid meespeelt, is bepalend voor het slagen van dit beleid.

Wij zoeken al jaren naar een oplossing die economische activiteiten en tewerkstelling kan combineren met milieudoelstellingen. Onder invloed van het MAP 2bis gebeurt er tenminste iets op het terrein. Er zijn echter wel enkele handicaps. Zo ontstond er onduidelijkheid in verband met de vergunningen en door het feit dat de omzendbrief van Ruimtelijke Ordening lang op zich heeft laten wachten. Daarnaast is er economische onzekerheid. Het gaat hier om zware investeringen, waarvan men het resultaat niet kan voorspellen. Dat creëert een zekere terughoudendheid.

Er zijn enkele grote initiatieven nodig. Danis heeft een vergunning voor 500.000 ton aangevraagd. Danis weet dat het niet anders kan en investeert. Als die investering lukt, dan ben ik ervan overtuigd dat er een doorbraak op grote schaal zal komen. Daarnaast zijn er echter kleinschalige initiatieven nodig en ik vind dat we die moeten helpen. Daarbij heeft de Task Force Mestverwerking een grote proactieve rol te spelen. Bovendien mogen we grote bedrijven zoals Danis geen monopolie geven. Ik ken een zelfstandige die 7 of 8 miljoen frank wil investeren in het systeem van Eco Flanders, maar die beweert dat hij het systeem niet vergund krijgt.

De heer Jos De Meyer : In het meststoffendecreet staat bij de opdracht van de Mestbank in artikel 11 paragraaf 1, 6° : 'het participeren aan en het nemen van initiatieven tot uitbouw en exploitatie van centrale mestverwerkingseenheden'. Bij mijn weten is hier nog niets van in huis gekomen. Nochtans zei deze regering bij haar aantreden dat de mestverwerking een bijzonder belangrijk instrument zou zijn om de problematiek van mest aan te pakken. De landbouwers hebben nu enorme verwachtingen en als de mestverwerking tegen het einde van het jaar niet functioneert, staan we voor een catastrofe.

Minister Vera Dua : De Europese Commissie heeft een zeer strenge uitspraak gedaan in verband met de mestverwerking in Nederland. De Nederlandse overheid heeft geparticipeerd in de mestverwerking en is daarvoor veroordeeld. Zelfs wij hebben van Europa aanmaningsbrieven gekregen over de beperkte rol van de Mestbank, omdat we de algemene principes schenden.

De overheid zal zelf geen mestverwerkingsfabrieken bouwen. De privé-sector moet de nodige initiatieven nemen. De Task Force Mestverwerking moet dergelijke initiatieven faciliteren. Het grote misverstand op het terrein is echter dat de mensen denken dat de Task Force zomaar vergunningen aflevert, telkens er een aanvraag wordt ingediend. Zo werkt het niet. De Task Force geeft geen vergunningen. Ze probeert enkel de initiatiefnemers informatie en duidelijkheid te verschaffen over hun aanvraag en de afhandeling ervan.

De heer Erik Matthijs : Vorig jaar bezocht de commissie het bedrijf MAV te Gent. Dat was toen niet in werking. De bedoeling van MAV was niettemin de helft van de Gentse haven met elektriciteit te bevoorraden. Hoever staat het daarmee ?

De heer Joachim Coens : Is dit verslag opgemaakt door de Task Force ? In de opdracht van de minister staat dat de taak van de Task Force bestaat uit

de spoedige realisatie van de mestverwerking met onder andere het oplossen van bestaande knelpunten voor mestbe- en verwerking en het formuleren van suggesties tot bijsturing van de wetgeving. Heeft de Task Force reeds dergelijke voorstellen gedaan ?

De heer Paul Wille : We zijn het erover eens dat het de privé-sector is die moet aanvragen en de minister die moet vergunnen. Door de onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan een vergunning wordt toegekend, willen een aantal initiatiefnemers geen aanvraag doen omdat het economisch niet interessant is om een jaar of langer met de aanvraag in de pijplijn te zitten, en dan te horen op basis van welk criterium de vergunning wordt geweigerd. Zal de minister in de besluitvorming over specifieke vergunningen duidelijk maken welke technologie aanvaardbaar is, met uitsluiting van andere technologieën ? Als er nog geen beste beschikbare technologie aanwezig is, maar vele andere vormen van technologie, en als de duidelijkheid en de commerciële ernst van de aanvragen is bewezen, moeten we dan wachten op het antwoord op de vraag naar de beste beschikbare technologie ?

Minister Vera Dua : De milieunormen in Vlareem voor mestverwerking werden ten tijde van de heer Kelchtermans ernstig betwist. Men beweerde dat ze strenger waren dan de BBT. Nu zijn er diverse procédés waarmee die normen kunnen worden gehaald. De overheid moet geen uitspraak doen over procédés maar over de normen en de procédés die beantwoorden aan die normen. Als een initiatiefnemer kan bewijzen dat hij met dat procédé de Vlareem-normen kan halen, dan is dat voor mij in orde.

De heer Roger Dijkmans, VITO : Een aantal jaren geleden heeft de VITO een studie gemaakt over de BBT inzake mestverwerking. Op basis daarvan zijn vergunningsnormen opgesteld. De overheid legt niet de technieken op maar wel de normen die daarvan zijn afgeleid.

Minister Vera Dua : Ik wil me overigens ook niet uitspreken voor of tegen bepaalde procédés.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Wat de vraag over Eco Flanders betreft : het staat wel degelijk op de lijst voor varkensmest-verwerkingsinitiatieven. Er is concreet één vergunningsaanvraag ingediend bij een landbouwer uit West-Vlaanderen voor de verwerking van mest met het Eco Flanderssysteem.

De heer Jef Van Looy : Wie moet dan de milieuvergunning aanvragen ?

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Voor mobiele installaties moet bij elke landbouwer waar die installatie komt, een milieuvergunningsprocedure worden doorlopen. Er is een aanzet voor een tweede vraag in Oost-Vlaanderen maar daarover is nog geen concreet dossier ingediend.

Wat Sagron betreft, hebben in december proeven plaatsgevonden. Sagron heeft uit de coöperatieve vijf landbouwbedrijven uitgekozen. Met een mobiele vijzelpers heeft men de mest ontwaterd. De dikke fractie is centraal verzameld en gecomposeerd op een opslagplaats in West-Vlaanderen. Tot slot is ongeveer 80 ton afgevoerd naar de elektriciteitscentrale van Ruien. Met deze proeven wilde men emissiemetingen doen. Daarnaast wilde men nagaan of er implicaties waren voor de productie van elektriciteit. Deze resultaten zullen binnenkort worden bekendgemaakt en aan de milieuvergunnende overheid worden voorgelegd.

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank van de VLM : Wat MAV betreft, is er momenteel niet veel beweging. Men probeert het bedrijf opnieuw op te starten. Dat bedrijf mikt meer op andere afvalstoffen dan op mestverwerking. De met de contracterende boeren afgesproken prijs van 500 frank per ton ligt echter te laag.

Er zou een hogere prijs betaald moeten worden bij MAV, maar de contracten zijn nu eenmaal getekend. Als de fabriek opnieuw draait, zou het principeel zo moeten zijn dat de boeren die het contract hebben afgesloten, met hun mest mogen komen. Het bedrijf zou echter zeker geen nieuwe contracten tegen die prijs aanvaarden. Dat is althans wat mij werd meegedeeld.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Er was ook een algemene vraag naar de verwerkingscapaciteiten. Als we de vergunde mestverwerkingscapaciteit vergelijken met de verwerkingsplicht, dan stellen we voor pluimveemest vast dat de beschikbare verwerkingscapaciteit groter zou zijn dan de verwerkingsplicht : 525.000 ton tegenover 365.000 ton. Ik wil hier toch wel enige verduidelijking bij geven. Voor de tabel met de vergunde capaciteit zijn we uitgegaan van de maximaal vergunde capaciteit. Het is niet de bedoeling dat al die verwerkingsinstallaties altijd op een maximale capaciteit zullen draaien. Ik wil ook verwijzen naar het cijfer voor de provincie Oost-Vlaanderen : 280.000 ton. Daar zit een gedeelte

Flanamat in : 180.000 ton. Flanamat heeft vergunningsmatig de mogelijkheid om een belangrijk deel van die capaciteit in te vullen door de verwerking van andere organisch-biologische afvalstoffen. We hebben al signalen gekregen dat dit ook de intentie van het bedrijf is.

De heer Jef Van Looy : Is dat voor export naar Wallonië ?

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Als we kijken naar de initiatieven inzake pluimveemest, zien we dat er momenteel twee afzetkanalen zijn : Wallonië en Frankrijk. (*Opmerking van de heer Jef Van Looy over Flanamat*)

U hebt het hier eigenlijk over Orgacom. Dat zit in de vergunde verwerkingscapaciteit voor Oost-Vlaanderen. Het gaat om 100.000 ton pluimveemest.

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : Ik kan nog enkele andere cijfers geven met betrekking tot wat de Mestbank beschouwt als zijnde echt verwerkt. Voor de kalvermest is 29.000 ton weliswaar naar een waterzuiveringsstation gegaan. Dit jaar werd de vergunning nog verlengd, maar ze loopt wel af. Paardenmest is hier vandaag niet aan de orde geweest, maar is uiteraard ook dierlijke mest. Het gaat hier om een cijfer van 93.000 ton. Voor pluimveemest is er een cijfer van 124.000 ton, die dus een bewerking ondergaan heeft in de verschillende bedrijven die hier werden opgenoemd. Voor rundveemest gaat het om 2000 ton. Er vertrekt dus rundveemest vanuit Vlaanderen naar Wallonië om daar te worden verwerkt, en om dan eventueel mooi verpakt Vlaanderen weer binnen te komen. Voor varkensmest gaat het om 7000 ton, dat is dus weinig of niets.

Dit alles vertegenwoordigt 3,8 miljoen kilogram P_2O_5 . Daarnaast is er vorig jaar 3,7 miljoen kilogram P_2O_5 naar het buitenland gegaan, vooral pluimveemest uiteraard en een beetje varkensmest naar Wallonië. Dat is dus al 7 miljoen kilogram die we naar het buitenland exporteren. Het komt overeen met wat de heer Tobback net heeft gezegd : we zitten op twee vijfde van de capaciteit. Ik ben er ook van overtuigd dat we de goede richting uitgaan. Zo negatief moeten we de zaken dus niet bekijken.

In het Mestdecreet staat volgens mij heel duidelijk dat als een bedrijf kippen en varkens heeft, het met de kippenmest naar de verwerking kan gaan en het dus niet verplicht is om die varkensmest of die moeilijke mest te gaan verwerken. Momenteel doet

de sector wat hij kan. Aangezien de pluimveemest nu kan worden verwerkt, heeft de sector daarop gegokt.

Het gaat om 500 bedrijven die moeten verwerken volgens het Mestdecreet. Er zullen echter veel meer bedrijven moeten verwerken om de doelstelling te halen. Dus ook de kleinere bedrijven onder die 7500 kilogram P_2O_5 , die we beschouwen als gezinsveeteeltbedrijf, zullen daaraan moeten meewerken. Anders zullen we nooit aan die 2,5 miljoen ton komen, en zullen we nooit onze afzet in Vlaanderen kunnen halen. Ook die kleinere bedrijven draaien nu dus mee, omdat de markt van de afzet naar grond in Vlaanderen ook stroef is. Daar zitten ook hoge prijzen aan vast.

Minister Vera Dua : Ik wil daar heel kort nog iets aan toevoegen. Het economische aspect is in deze discussie immers altijd op de achtergrond aanwezig. Men moet rekening houden met de huidige conjunctuur inzake bijvoorbeeld de varkensteelt. Het absolute dieptepunt was ongeveer 25 frank per kilo. Nu zitten we rond 70 tot 75 frank per kilo. Bedrijfsmatig is het nu dus beter dan pakweg twee jaar geleden. Dat is niet het grote knelpunt. Ik denk dat men een oplossing wil, en dat men die nu gerust kan betalen op de inkomsten die men eruit haalt. Het is nu vooral zaak om de juiste praktische weg te kiezen.

De heer André Denys : Volgens mij heeft minister Dua gelijk. Om allerlei redenen is er nu een economische basis om het te doen. Alleen wil ik nog iets vragen in verband met de kleinschalige, mobiele installaties zoals Eco Flanders. Ik begrijp nu ook wat het probleem is. Per landbouwbedrijf heeft men een vergunning nodig, terwijl het eigenlijk de bedoeling was om via het loonwerkerscircuit te werken. Kunt u mij een reden geven waarom dat bijvoorbeeld niet kan per systeem, want het is mobiel ? Waarom is het dus eigenlijk niet mogelijk om per systeem een milieuvergunning te geven, waardoor men het loonwerkerscircuit kan inschakelen ? Waarom wil men dat per se per bedrijf doen ?

De heer Jef Van Looy : Het kan toch niet dat wie met die mobiele installatie rondrijdt, niet verantwoordelijk is voor wat hij loost ? Het kan toch niet dat de landbouwer daarvoor verantwoordelijk wordt gesteld ? Degene die met de installatie rondrijdt, is ervoor verantwoordelijk dat zijn installatie goed werk levert en moet dus die vergunning hebben.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Het algemeen principe van Vlarem luidt dat als er geloosd wordt, er uiteraard een vergunning vereist is op de exploitatie waar geloosd wordt. Dat geldt ook hier. Als een landbouwer het systeem van Eco Flanders wil gebruiken in die mate dat er ook ter plaatse bij geloosd wordt, dan moet er worden nagegaan of aan de lozingsvoorwaarden daar wordt voldaan. Dat is dus een vereiste die inderdaad gebonden is aan de plaats waar het systeem gaat draaien.

Daarnaast is er natuurlijk ook de mogelijkheid tot certificering. De VCM en de Mestbank dringen daar ook sterk op aan. Dat is dan belangrijk voor degene die met het systeem gaat rondrijden. Als het systeem eenmaal voldoet, moet men het niet altijd en overal controleren. De milieuvergunning zal dan heel vlot kunnen verlopen. Men moet dan enkel nog nagaan : als er hier geloosd wordt in die kwaliteit van water, wordt dan ook voldaan aan de geldende normen ?

Niet iedereen zal willen lozen. Sommigen zullen een deel van de vloeibare massa gebruiken. Een certificering volstaat dan. Als er geen te groot ammoniakverlies mee gepaard gaat, is er zelfs geen vergunning nodig.

De heer Jef Van Looy : Indien men niet loost, is er dus geen vergunning nodig ?

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Als men wil verbranden, dan heeft men daar een vergunning voor nodig. Voor het procédé waarover we het nu hebben, is dat niet nodig.

De heer Jef Van Looy : Het is toch niet logisch dat iedere landbouwer waar die installatie langskomt, een vergunning moet hebben. Hij weet trouwens niet precies wanneer die rondreizende installatie bij hem langskomt.

De heer Willy Roosen, afdeling Milieuvergunningen : De lozing moet steeds worden vergund. Ze is gebonden aan het perceel en de waterloop.

De heer Jef Van Looy : Het systeem werkt toch niet.

De heer Willy Roosen, afdeling Milieuvergunningen : Een milieuvergunning kan steeds worden overgedragen. Als een landbouwer een vergunning aanvraagt voor zijn perceel, dan kan hij die overdragen aan de loonwerker.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Dit systeem maakt dat de landbouwer onafhankelijker is van het geheel. Hij vraagt een milieuvergunning en daardoor is hij niet verplicht steeds een beroep te doen op dezelfde persoon.

De heer Patrick Lachaert : Als er geen lozing of emissie is, moet enkel de loonwerker een vergunning hebben.

De heer Willy Roosen, afdeling Milieuvergunningen : Dan moet hij er geen hebben.

De heer Patrick Lachaert : De verwerkingsinstallatie moet een certificaat krijgen.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Die certificering is nu nog niet mogelijk. Binnen de Task Force heeft men gezegd dat die certificering een handig hulpmiddel zou zijn, ook voor de veehouder. Hij weet dan waar hij aan toe is.

De heer Patrick Lachaert : We staan echter nog niet zo ver.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Dat klopt. Van zodra één van die systemen een vergunning heeft gekregen, moet men aan de certificering werken.

De heer Patrick Lachaert : De procedure van certificering bestaat echter nog niet. Indien ik morgen een machine ontwerp die volledig voldoet, dan kan de Task Force geen certificaat geven.

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : Men heeft nu duidelijk gezegd wat vergunningsplichtig zijn betekent voor kleine installaties. We stellen al lang voor dat zoiets als certificering zou bestaan. Een prototype moet volledig worden uitgetest en dat is de reden waarom laboratoria zijn aangeduid. We hebben jaren geleden al een voorstel gedaan voor bedrijven die normen halen qua lozing en waarvoor de kwantificering van de eindproducten goed kan worden ingeschat en constant kan worden gehouden. De eerste aanvraag voor certificering is nu ingediend.

Ik wil niet dat ondernemers die zeggen dat ze een goed toestel hebben dat zomaar op de markt kunnen brengen, zoals vroeger gebeurde. Achteraf komt men dan bij de Mestbank klagen dat we die situatie hebben toegelaten. De producterkenning is een federale materie. We moeten dus zeer voorzichtig handelen en dat geldt voor alles wat de Mestbank doet.

De heer Bruno Tobback : De certificering kan de administratieve procedure vergemakkelijken. Een certificaat is echter geen alternatief voor een milieuvergunning. Ofwel komt de loonwerker langs en is er geen lozing. Dan is er enkel een vergunning nodig voor het opslaan van de mest. Ofwel bewerkt hij de mest en neemt ze mee. Dan heeft de loonwerker een vergunning nodig voor de opslag. De milieuvergunning slaat enkel op wat uit de installatie komt. Men moet het resultaat ook continu kunnen controleren en eventueel sancties kunnen uitspreken.

De heer Jef Van Looy : Ik heb nog steeds problemen met die vergunning voor de rondtrekkende verwerkingsinstallaties. Men zegt hier dat de boer de vergunning moet hebben omdat hij eigenaar is van het perceel waar er wordt geloosd. Maar de vergunning zou ook overdraagbaar zijn. Wil dat zeggen dat de loonwerker eigenaar wordt van het perceel ?

Minister Vera Dua : Als de landbouwer na de bewerking door de mobiele installatie de natte fractie wil behouden voor de bemesting, dan wordt die opgenomen in de mestaangifte. Er is dan geen vergunning nodig. Enkel als er wordt geloosd in een waterloop, moet hij een vergunning hebben.

De heer Jef Van Looy : De landbouwer heeft die vergunning nodig. Men zegt er echter bij dat dit moet omdat hij eigenaar is van het perceel en dan zegt men dat de vergunning overdraagbaar is.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Het is steeds de exploitant die de vergunning moet hebben.

De heer Jef Van Looy : Heeft men een vergunning nodig voor de afzet van de fractie ?

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Dat wordt geregeld in het Mestdecreet. Alles wat N of P bevat, moet worden aangegeven. Als de dikke fractie naar een centrale verwerkings-eenheid gaat die een vergunning heeft, dan weet men duidelijk hoeveel N en P men levert. Dat is het verwerkingsgedeelte.

De heer Jef Van Looy : De afzet van de dunne fractie gebeurt dus enkel op basis van de N en P-inhoud ?

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Dat is op dit moment zo geregeld.

De heer André Denys : Dit debat is verhelderend hoewel er niets nieuws wordt gezegd. Hetgeen de heer Stuyckens heeft gezegd over de certificering van de mobiele, kleinschalige installaties, heeft hij vorig jaar ook gezegd.

Mevrouw de minister, het overheidskader stimuleert dit echter niet. U zegt dat de certificatie de oplossing is om de procedure te verbeteren en te vereenvoudigen. Het klopt dat men voor gecertificeerde installaties geen milieuvergunning nodig heeft. Waarop hebben we zo lang gewacht ?

De heer Jacques Timmermans : Op aanvragen.

De heer André Denys : Er waren misschien nog geen officiële aanvragen, maar wel al informele. Het voorstel van certificatie is niet nieuw. Het staat ons toe om een doorbraak te forceren, maar ik word kwaad omdat geen vooruitgang wordt geboekt.

Mevrouw Isabel Vertriest : Als één bedrijf een vergunning verkrijgt van de Task Force, dan zullen andere volgen. De certificering kan niet worden vergeleken met een milieuvergunning van een individuele boer.

De heer Patrick Lachaert : Iemand moet beginnen met een procédé en een machine. Daarna moet de overheid beslissen of het systeem aanvaardbaar is of niet. Natuurlijk moet er ooit één worden aanvaard, want anders wil niemand investeren.

Wat kunnen we verwachten van de overheid ? De overheid moet het privé-initiatief niet overnemen noch sturen, maar wel begeleiden. Heel wat grote en kleine kapitaalverstrekkers tonen interesse voor mestverwerking. De overheid moet ervoor zorgen dat ze ook iets zien in investeringen. Momenteel staan we nog niet ver.

De heer Eric Van Rompuy : Ik ben een beetje verwonderd over de redenering van de heer Denys. Hij stelt dat, omdat het beter gaat in de varkenssector doordat de prijzen stijgen, vlugger tot verwerking kan worden overgegaan omdat die betaalbaarder is geworden. Straks zullen we het hebben over het stopzettingsdecreet en zullen we de omgekeerde redenering moeten volgen.

Toen ik minister van Landbouw was, waren de varkensprijzen in het voorjaar van 1999 – en dus vóór de dioxinecrisis – gezakt tot op een dieptepunt. Toen volgde men de stelling dat het probleem van overcapaciteit aan varkens in Europa zichzelf zou oplossen volgens een natuurlijk economisch pro-

ces. Nu stijgen de prijzen van varkensvlees omwille van de BSE-crisis en men gaat ervan uit dat ze hoog zullen blijven.

De Task Force is een goed initiatief van de regering en vandaag blijkt zeker dat de leden van de Task Force van goede wil zijn, maar toch staan we in de varkenssector nog nergens. Er is nog geen verwerkingscapaciteit voorhanden. Varkenshouders kunnen de mest nog niet verwerken. Nochtans wordt de nitraatrichtlijn over anderhalf jaar van toepassing. Als we de Nederlandse normen voor afbouw hanteren, dan blijkt dat 15 miljard frank nodig is. Nu is 1 miljard frank beschikbaar.

Zal de regering conclusies trekken uit deze hoorzitting? Wellicht zal de enige conclusie luiden dat we de normen niet zullen halen. De heer Lachaert vertelt dat we niet moeten rekenen op Ruimtelijke Ordening. De heer Tobback stelt dat de overheid niet speciaals zal doen om te helpen.

De heer Bruno Tobback : We doen reeds een en ander speciaal voor de sector. Niemand heeft ooit bestreden dat de Task Force nodig is. Ik juich toe dat Ruimtelijke Ordening een kader heeft gecreëerd in de omzendbrief, al is dat een beetje te laat gebeurd. Omdat het over een economische sector gaat, stopt de taak van de overheid bij het zo soepel mogelijk maken van de procedure voor het aanvragen en verkrijgen van vergunningen die beantwoorden aan de normen. Het is niet de taak van de overheid om een businessplan op te stellen voor een mestverwerkingsseenheid.

De landbouwsector is een economische sector net als de automobielsector of de chemische sector. De landbouwsector moet over de vrijheid van ondernemen beschikken. Als minister van Landbouw was u daarvan de eerste voorstander. Die vrijheid heeft natuurlijk positieve en minder positieve kanten. De sector is vrij om al dan niet te kiezen voor mestverwerking.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil er alleen op wijzen wat gebeurt als we deze discussie koppelen aan die over het stopzettingsdecreet. De redenering wordt gevolgd dat zo goed als geen varkensboeren zullen ingaan op de voorstellen van dat decreet omdat ze in deze economische sector nog steeds goed kunnen verdienen. Enkel de marginale en oudere boeren zouden ingaan op de voorstellen.

De overheid moet duidelijkheid creëren. Deze hoorzitting toont aan dat we nog nergens staan en we moeten dat durven toegeven. De minister en de VLD beweren dat we er nog in zullen slagen om de

normen te halen, maar de cijfers van mevrouw Van Rompu zijn duidelijk.

De heer André Denys : Ik ben en blijf optimist.

De heer Eric Van Rompuy : Ik hoor bij de heer Tobback toch andere geluiden. De landbouwsector vraagt duidelijkheid. Uit deze hoorzitting leid ik af dat de meerderheid blijft geloven in de verwerking van twee miljoen ton mest over anderhalf jaar. Bovendien meent de meerderheid dat het niet nodig is om in meer geld te voorzien voor het stopzettingsdecreet.

De heer André Denys : Op welke manier hebben die extra miljarden in Nederland geleid tot een vermindering van de varkensstapel?

De heer Eric Van Rompuy : Men is in Nederland inderdaad al vier jaar bezig, maar men heeft de verwerking ook afgeschreven.

Mevrouw de minister, mogen we uit de hoorzitting en de stand van zaken van de Task Force Mestverwerking afleiden dat u nog altijd gelooft dat het streefcijfer van 2 miljoen ton verwerkte varkensmest per jaar haalbaar is? Wat betekent dat in de context van het stopzettingsdecreet dat we straks bespreken?

Mijnheer Tobback, er is een nieuw gegeven. De varkensprijzen zijn immers opnieuw gestegen. In Nederland zit men trouwens nog steeds met 13 miljoen varkens, ondanks de inspanningen van de afgelopen zes of zeven jaar.

Minister Vera Dua : In Vlaanderen is het aantal varkens gedaald.

De heer Eric Van Rompuy : Het aantal is gedaald met zes percent, omwille van de economische situatie van vorig jaar als gevolg van de dioxinecrisis. Misschien zijn er volgend jaar opnieuw meer.

Legt u een verband tussen de conclusies van nu inzake mestverwerking en het decreet inzake de stopzetting dat we straks bespreken?

Minister Vera Dua : Ik zei daarstraks al dat we de enorm grote mestproblematiek maar kunnen oplossen door op verschillende sporen te werken. Het eerste spoor is de aanpak aan de bron via de warme sanering. Een andere spoor is de mestverwerking. Bij dit laatste moet de sector met initiatieven over de brug komen. De overheid bepaalt hiervoor de context en faciliteert heel de zaak. We moeten het voor de initiatiefnemers niet moeilijker

maken dan het al is, maar wel zorgen voor het vlotte verloop van de vergunningsaanvragen.

Ik benadruk hier dat het om een nieuwe materie gaat, ook voor de leden van de Milieu-inspectie en voor de diensten die de vergunningen afleveren. Zij moeten voortdurend zoeken hoe de nieuwe initiatieven in de bestaande wetgeving kunnen passen. Voorlopig zie ik echter geen enkele reden om mijn beleid te wijzigen. Ik stel wel vast dat het MAP 2bis een zeer groot pluspunt heeft, namelijk dat er een absolute stop is, eens de nutriëntenhalten zijn uitgedeeld. Wat de uitvoering van het decreet op de warme sanering bovendien uit Vlaanderen wegneemt, blijft weg. Ik vind die twee sporen dus perfect compatibel.

Ik weet niet goed wat uw pleidooi juist inhoudt. Is in het de bedoeling dat we 15 miljard frank ter beschikking stellen ?

De heer Eric Van Rompuy : U zult de bedragen toch moeten optrekken.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Laten we ons nu beperken tot de problematiek van de mestverwerking. Mevrouw van Rompu zal verder op de haar gestelde vragen antwoorden.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Voor de verwerking van varkensmest zijn we nog een heel eind verwijderd van de hoeveelheid die we in 2003 moeten verwerken. Toch werken allerhande individuele initiatiefnemers, coöperatieven en fabrikanten aan allerhande projecten. Er zijn twee projecten waarvoor men op zeer korte termijn een milieuvergunningsaanvraag wil indienen. Als die projecten voor overleg worden voorgelegd aan de vergunnende overheden, zijn er weinig problemen in verband met de milieutechnische aspecten. De inplantingsplaats blijft echter wel een knelpunt, vooral voor projecten die men in agrarisch gebied wil inplanten. Er moet in dit verband zeker een dialoog op gang komen. Het heeft immers weinig zin vergunningsaanvragen in te dienen als die systematisch worden afgekeurd omwille van de plaats van inplanting.

De heer André Denys : De administratie Ruimtelijke Ordening is toch vertegenwoordigd in de Task Force Mestverwerking.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Inderdaad.

De heer André Denys : Wat is het probleem dan ?

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Vanuit het Vlaams Centrum voor Mestverwerking hebben wij de gewoonte aangenomen om vooraleer een dossier wordt ingediend, een overlegvergadering te organiseren waarbij de vergunnende overheden worden betrokken. We stellen vast dat de inplantingsplaats toch een belangrijk knelpunt is. Er moet dus een dialoog op gang komen waarbij alle betrokken administraties vertegenwoordigd zijn. Zo krijgt men een beter zicht op de problematiek.

De heer Patrick Lachaert : Ruimtelijke Ordening is niet enkel een knelpunt voor de landbouw. Mevrouw Van Rompu haalt de plaats van inplanting terecht aan als een belangrijk knelpunt. Men stelt een volledig dossier voor de vergunningsaanvraag op, en op het einde krijgt men een negatief advies. Dat demotiveert de betrokkenen om nog mestverwerkingsinitiatieven te nemen. Ik vind dat er een gecoördineerde actie moet komen van minister Dua en minister Van Mechelen om de betrokken administratie op dat vlak een nieuwe koers te laten varen.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Mischien wil de heer De Roeck van het kabinet van minister Van Mechelen daarover nog tussenkomen ?

De heer Joachim Coens : Mij interesseert vooral waarom de administratie Ruimtelijke Ordening steeds neen zegt.

De heer Marc De Roeck, woordvoerder minister van Ruimtelijke Ordening : De omzendbrief heeft inderdaad lang op zich laten wachten, maar kwam er uiteindelijk toch op 6 december 2000, na uitgebreid overleg tussen de kabinetten en de administraties. De omzendbrief heeft betrekking op verwerking op het bedrijf zelf en op verwerking voor een aantal bedrijven. Men is uiteindelijk van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moeten uitgaan, waarin het principe staat dat, met uitzondering van de bedrijfsgebonden verwerking, de mestverwerking op regionale of lokale bedrijventerreinen moet gebeuren. Dat principe is in de omzendbrief overgenomen. Bovendien staan in de omzendbrief een aantal criteria waaraan onze administratie zich houdt. Daarnaast kan er in specifieke lokale omstandigheden worden afgeweken van de grote principes. Dat is de duidelijke richtlijn van de minister aan zijn administratie. Elk individueel geval moet worden getoetst aan de omzendbrief.

De heer Jef Van Looy : In de omzendbrief staan heel wat passages waarmee men twee richtingen

uit kan. Er is dan ook behoefte aan duidelijkheid over wat juist wordt bedoeld met die omzendbrief. Ik dacht dat het VCM daarover een studiedag zou organiseren. Deze blijkt echter in laatste instantie te zijn afgelast omdat niemand van de administratie Ruimtelijke Ordening bereid zou zijn om te komen spreken.

Mevrouw Katrien Van Rompu, Task Force Mestverwerking : Het VCM wil geregeld infonamiddagen organiseren. Het is de bedoeling in te spelen op de actualiteit. In december hebben we een eerste infonamiddag georganiseerd over de procedure voor eindproducten. Aangezien onlangs de nota van ruimtelijke ordening en de omzendbrief zijn gepubliceerd, wilde het VCM tijdens een volgende infonamiddag het ruimtelijk kader schetsen en aan de verschillende provincies vragen welke implicaties de omzendbrief voor elke provincie heeft. Deze bijeenkomst is echter niet doorgegaan omdat de ambtenaren van Arohm en van het kabinet zich de eerste maanden niet konden vrijmaken. Een latere datum leek ons niet meer relevant.

De heer André Denys : Vindt u dat de omzendbrief een afdoend kader creëert om het knelpunt van de ruimtelijke ordening op te lossen ? Of verwijst u naar de periode van voor de omzendbrief ?

Minister Vera Dua : In de task force is een kader uitgewerkt. Voor ons is het belangrijk dat de tekst op dezelfde manier wordt geïnterpreteerd zodat de initiatiefnemers uit elke provincie weten waar ze staan. Het is dan ook belangrijk dat de ambtenaren van ruimtelijke ordening de tekst steunen die door de Vlaamse regering is goedgekeurd. Daarvoor is nog meer communicatie nodig met de buitendiensten.

3. Rol van de afdeling Milieu-inspectie

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Het woord is aan de heer Vande Walle, van de afdeling Milieu-inspectie.

De heer Georges Vande Walle, van de afdeling Milieu-inspectie West-Vlaanderen : De Milieu-inspectie bevindt zich in een vrij moeilijke situatie. Niet alleen is er het probleem van de realisatie van het project, ook het toezicht is van groot belang. Het gaat om vergunningsplichtige inrichtingen die bij een bedrijf horen of er later aan toegevoegd kunnen worden, en die lawaai- en/geluidshinder en bodem- en waterverontreiniging kunnen veroorzaken.

Niet alleen de Milieu-inspectie houdt toezicht, maar ook burgemeester, federale politie, gerechtelijke instanties en gezondheidsinspectie. De Milieu-inspectie is vooral werkzaam in de klasse I-bedrijven en baseert zich daarbij op Vlare I en II en op een aantal wetten en decreten. De reglementering is afdwingbaar : we kunnen schriftelijke raadgevingen verstrekken, vragen om een vergunning aan te passen, processen-verbaal en aanmaningen opstellen. Processen-verbaal gaan naar de rechtbank. Bij aanmaningen kunnen administratieve sancties volgen of dwangmaatregelen. In overleg met de Mestbank kunnen eveneens administratieve boetes worden opgelegd. We kunnen ook aan de vergunningverlenende overheid vragen de vergunningen te schorsen en eventueel op te heffen.

We houden ook toezicht op de bedrijven van klasse II en III. In een aantal gemeenten gebeurt immers onvoldoende controle. Zo waren er vorig jaar een aantal gemeenten die zelfs geen milieu-ambtenaar hadden.

De Milieu-inspectie streeft een goede samenwerking na tussen het hoofdbestuur en de buitendiensten. De hoofdinspectie coördineert de werking van de buitendiensten, zorgt via de werkgroepen, waarin alle buitendiensten een vertegenwoordiger hebben, voor de uniforme inspecties, en stelt een plan van preventieve controles op. Het is belangrijk dat de inspecties uniform gebeuren in alle provincies. Zodra er meer mestverwerkingsinstallaties zijn, moet een project worden opgesteld om ze allemaal grondig te controleren.

De controles zijn administratief en technisch. Na een administratieve controle en een gesprek op het bedrijf, gaan we ter plaatse rondkijken. We kunnen daarin vrij ver gaan. We beschikken over voldoende contracten met erkende labo's om metingen te laten uitvoeren. Zelf kunnen we stalen nemen van het afvalwater. Zo proberen we ervoor te zorgen dat de bedrijven werken volgens de voorgeschreven normen. We doen die controles trouwens niet enkel tussen acht uur 's ochtends en vijf uur 's avonds. Per buitendienst hebben we een 24-uren-permanentie. Er is continu één toezichthoudende ambtenaar per buitendienst beschikbaar om in het geval van problemen ter plaatse te gaan. Per kwartaal moeten we ook 21 bijzondere inspecties doen per toezichthoudende ambtenaar. Dat moet u dus vermenigvuldigen met 80 toezichthoudende ambtenaren. Het is dan ook heel belangrijk dat we de mensen die met projecten voor de dag komen, erop wijzen dat ze ook geconfronteerd zullen worden met het toezicht.

De heer Bruno Tobback : Ik heb een concrete vraag over het systeem van de mobiele installaties. Hoe realistisch is het om in de gevallen waar die mobiele installaties ter plaatse lozen, op het juiste moment daarop correcte controles te hebben ? Is dat mogelijk ? Uw dienst moet immers controleren op het moment dat er geloosd wordt.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijn vraag heeft te maken met de moeilijkheden inzake het verwerken van varkensmest. Wat is daar eigenlijk precies het probleem vanuit milieuoogpunt ? Hoe komt het dat er een verschil is in de mogelijkheid tot verwerking van pluimveemest en varkensmest ?

De heer Jef Van Looy : Eigenlijk komen we terug op de discussie van daarnet met betrekking tot de loonwerkers. Een loonwerker passeert bij honderd landbouwers twee keer per jaar om de mest te verwerken en er eventueel een bepaalde restant van te lozen. Heeft het zin dat die honderd landbouwers daarvoor een lozingsvergunning aanvragen ? Is het niet veel logischer dat die installatie en de eigenaar of de gebruiker van die installatie een vergunning hebben, en dat die installatie regelmatig wordt gecontroleerd ?

De heer Georges Vande Walle, afdeling Milieu-inspectie : Wat de lozing van mestverwerkingsinstallaties betreft : daar hebben we nog geen praktische ervaring mee. Voor de andere systemen staat in de milieuvergunning de bijzondere voorwaarde vermeld dat wij op de hoogte moeten worden gebracht. Dat betekent niet noodzakelijk dat we er echt naartoe gaan, maar we zijn op de hoogte en kunnen er wel naartoe gaan. Dat is dus een vorm van afschrikking. Het is mogelijk dat we daar in het begin zeer stelselmatig naartoe moeten om te controleren. Dat hangt af van de prioriteiten. Het is dus wel mogelijk om daarvoor een oplossing te vinden. De lozing kan worden onderworpen aan een vorm van meldingsplicht.

De heer Jef Van Looy : Maar wie moet de melding dan doen ? Is het de landbouwer die voor het lozingspunt de vergunning heeft die moet melden wanneer de loonwerker komt ?

De heer Georges Vande Walle : Inderdaad

De heer Jef Van Looy : Die zal nooit met 100 procent zekerheid weten wanneer de loonwerker langskomt.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Mijnheer Van Looy, over dat aspect hebben we nu al heel lang gediscussieerd. Ik stel voor dat daarover

een schriftelijke nota wordt opgesteld, zodat er duidelijkheid komt.

Minister Vera Dua : Het is misschien toch wel belangrijk om uit te leggen waarom het niet op de mobiele installatie kan worden vergund.

De heer Georges Vande Walle, afdeling Milieu-inspectie : Dat is hoofdzakelijk een probleem van de vergunningen. Als de wetgever bepaald heeft dat een vergunning verleend wordt op een terrein, is dat natuurlijk zo. De reglementering moet nu eenmaal worden nageleefd. Dat hoeft echter geen groot probleem te zijn. Het is wel supplementair werk voor wie de vergunning moet aanvragen. Ook de industrie moet bij wijziging of uitbreiding de vergunning laten aanpassen.

De heer Jef Van Looy : Gaat het om inrichtingen van klasse 1 of klasse 2 ?

De heer Georges Vande Walle, afdeling Milieu-inspectie : Dat hangt ervan af. Ik veronderstel dat de meeste wel klasse 1-inrichtingen zullen zijn.

De heer Jef Van Looy : Ik begrijp natuurlijk dat de reglementering nu zo is, maar zie de logica er niet van. Mijns inziens moet het besluit op dit punt dan ook worden aangepast. Als de mobiele installatie vergund is, kan die ook verplicht worden om te melden wanneer ze zich waar bevindt.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Mijnheer Van Looy, als u vindt dat de wetgeving moet worden aangepast, kunt u als parlementair een initiatief nemen.

De heer Georges Vande Walle, afdeling Milieu-inspectie : Ik wil nog wel antwoorden op de vraag van mevrouw Vertriest, maar andere mensen kunnen dit misschien beter.

De heer Roger Dijkmans, VITO : Kippenmest is gemakkelijker te verwerken vanwege het drogestofgehalte. Kippenmest is van nature een veel droger materiaal dan varkensmest of kalvergierv. Dat maakt een groot verschil uit.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijn vraag was eigenlijk de volgende. Als men kijkt naar de verschillende mestverwerkingen, is dan het milieuprobleem al dan niet de belangrijkste hinderpaal om de verwerking van de varkensmest op gang te krijgen ? Dat is namelijk een opmerking die ik soms al heb gehoord.

Minister Vera Dua : De normen zijn sowieso hetzelfde. Het is in elk geval gemakkelijker en goedkoper om met bestaande procédés die normen bij kippenmest te halen.

4. Eindproducten van be- en verwerking van mest

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Het is nu de beurt aan de vertegenwoordigers van het federale ministerie van Middenstand en Landbouw, mevrouw De Wolf van DG4 en de heer Lamsens van DG5.

Mevrouw Martine De Wolf, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : Mijn uiteenzetting gaat over de eindproducten van de mestverwerking. De handel in de eindproducten wordt door de federale overheid gereguleerd. Er is een koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten. Dat besluit bestaat uit een reglementaire tekst en twee bijlagen, waarvan één voor ons van bijzonder belang is. Bijlage 1 bevat een lijst van alle producten die vrij verhandelbaar zijn in België. Er is per product een beschrijving opgenomen en de vereisten waaraan ze moeten voldoen om vrij te kunnen worden verhandeld.

Er zijn vier producten die mest mogen bevatten, namelijk samengestelde organische meststoffen, thermisch gedroogde mest, gemengde organische bodemverbeterende middelen en potgrond. In artikel 4 van het besluit staat dat het verboden is producten die niet voorkomen in de bijlage, te verhandelen. In artikel 5 staat dat in afwijking van artikel 4 de minister onder bepaalde voorwaarden toch producten kan toelaten. Dat gebeurt bij wijze van ontheffing.

De producten die zijn opgenomen in de bijlage zijn genormeerd. Voor de organische samengestelde meststoffen is er bijvoorbeeld een norm voor het nutriëntengehalte. Voor de gemengd organisch bodemverbeterende middelen zijn er andere parameters en normen van toepassing.

In de praktijk kan iedereen een ontheffing vragen. Er moet daartoe uiteraard een dossier worden ingediend zodat het product kan worden beoordeeld. Zowel de aard als de oorsprong en de hoeveelheden van de gebruikte grondstoffen moeten daarin worden vermeld. Het productieproces moet uitvoerig worden beschreven. Men zorgt voor een aantal ontledingen die de landbouwkundige waarde van het product bevestigen. Het gaat niet enkel om de

resultaten van de landbouwkundige parameters, van de gunstige elementen in het product, maar ook van de ongewenste stoffen. Ook de gebruiksdosis en gebruiksaanwijzing vormen elementen die het dossier moet bevatten.

Wat moet worden geanalyseerd, is een synthese van de parameters die zijn aangegeven bij de producten die vrij verhandelbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de ongewenste stoffen zoals zware metalen, en dergelijke.

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : Er is een Europese reglementering voor de mestverwerking, de zogenaamde Bezemrichtlijn. Deze richtlijn bepaalt aan welke sanitaire normen verwerkte mest moet voldoen om ze te kunnen exporteren. Deze voorwaarden zijn zeer belangrijk voor de kandidaat-mestverwerkers.

De Bezemrichtlijn is aan wijziging toe. Men verwacht dat de nieuwe toepassing van kracht zal worden in 2003. In de richtlijn staan 4 voorwaarden.

De heer Patrick Lachaert : Bedoelt u dat de Bezemrichtlijn zal worden herwerkt tot een nieuwe richtlijn ?

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : Alle huidige bepalingen van de Bezemrichtlijn voor de mestverwerking worden opnieuw ondergebracht in een ontwerp van verordening van het Europees Parlement en de Europese raad. De bedoeling is de nieuwe reglementering op te leggen vanaf eind januari 2003.

Een reglementering komt altijd in de vorm van een verordening. Als puntje bij paaltje komt, wordt ze gewoonlijk een richtlijn. Een verordening moet volledig door iedereen worden gerespecteerd. Een richtlijn kan iedere lidstaat implementeren volgens de eigenheden van het land.

De heer Patrick Lachaert : Het gaat me vooral om de inhoud. Heeft men daar zicht op ? Zo ja, gaat het om een verstrenging ?

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : In het algemeen zal er weinig verschil zijn tussen de huidige reglementering en de toekomstige. Verwerkte mest moet afkomstig zijn van een erkende inrichting. Dat is een regionale materie. Verwerkte mest mag nooit ziektekiemen verspreiden en moet dus behandeld zijn. Op de plaats waar de verwerkte mest wordt geproduceerd, moet men ervoor zorgen dat de eindpro-

ducten veilig zijn. Volgens de huidige richtlijn moet het procédé garanderen dat in het eindproduct geen dierpathogenen aanwezig zijn.

Een controleprotocol is volgens de huidige reglementering quasi onmogelijk. Ik kan u een lijst geven van duizenden dierpathogenen. Het is onmogelijk om alle ingaande producten te controleren op de aanwezigheid van dierpathogenen, en om alle uitgaande te controleren op de afwezigheid ervan.

Het is dan ook de bedoeling om de controles gedeeltelijk aan de kant te schuiven en te vervangen door een meetbaar criterium. Daarom werd samen met deskundigen van de faculteiten Landbouw en Diergeneeskunde gezocht naar het beste protocol. De Europese Commissie heeft tijdens de bespreking van de toekomstige verordening zelf een norm voor de behandeling (hygiëniserend) voorgesteld : opwarming tot 70 graden Celsius gedurende 60 minuten. Deze norm wordt ook toegepast voor heel wat andere producten. Op het terrein noemt men deze norm onmogelijk, maar er kan ook worden gewerkt met een equivalent door bij hogere temperaturen minder tijd te nemen en bij lagere temperaturen meer tijd.

Nog andere procesparameters kunnen heel interessant zijn bij het beoordelen van het risico op dierpathogenen in verwerkte mest. Er kan gebruik worden gemaakt van de zuurtegraad. Zo is er een product op de markt dat louter door de extreem hoge pH-waarde zo goed als zeker vrij is van dierpathogenen. De pathogenen kunnen immers niet overleven bij een dergelijk hoge waarde. Daarnaast kan ook worden gebruikgemaakt van het drogestofgehalte en van de zogenaamde aW-waarde. Tijdens het overleg met de Europese Commissie hebben we herhaaldelijk de aandacht gevestigd op het drogestofgehalte. In de oorspronkelijke versie van de richtlijn stond immers dat de producten een samenstelling van 86 percent droge stof moeten hebben ; dat is dus bijna poeder. Met de bestaande procédés kan op die eis niet worden ingegaan. Bij een wijziging van de huidige richtlijn is de norm verdwenen. De reden hiervoor is vermoedelijk dat het materiaal niet zonder risico is. Er is immers een zeker (naar gelang de omstandigheden van opslag en bewaring) explosiegevaar van deze producten. In de nieuwe tekst van de verordening kwam de norm echter opnieuw voor. We hebben er, in samspraak met de Mestbank, heel sterk op aangedrongen om die norm te schrappen. Het is immers onze bedoeling om de lat hoog genoeg te leggen om voldoende garanties te bieden, maar ook niet hoger dan strikt noodzakelijk is. Hoe hoger de lat

wordt gelegd, hoe hoger immers de kosten van de mestverwerking zijn.

Het bacteriologisch onderzoek volgt een vrij eenvoudige procedure. Er wordt een staal genomen van de eindproducten waaruit moet blijken dat klassieke kiemen zoals salmonella en enterobacteriaceae afwezig zijn en dat de spoor- en toxinevorming is onderdrukt. Dergelijk onderzoek wordt verricht in de aangeduide laboratoria.

Als we een product erkennen als exportwaardig, willen we heel zeker zijn dat we achteraf niet voor verrassingen komen te staan. We willen vermijden dat producten wel een behandeling hebben ondergaan, maar bij export nog verder afbreken en stinken. Dat zou ons een heel slechte reputatie bezorgen in het buitenland.

Er zijn ook voorwaarden verbonden aan de opslag, de verpakking en het transport. De richtlijn en toekomstige verordening bepalen dat de producten niet verontreinigd, besmet of bevochtigd mogen worden na behandeling. Ze moeten met andere woorden kunnen worden opgeslagen in big bags, in plastic zakken, in bulkvorm of in een loods. Ze moeten in elk geval gescheiden blijven van de nog te verwerken producten.

De heer Patrick Lachaert : Wat zal er precies veranderen met de toekomstige verordening ?

De heer André Denys : De heer Stuyckens vertelde dat een certificering van systemen een goede zaak zou zijn. De voorwaarden voor afzet van het product in vaste stof lijken me een belangrijk onderdeel van de discussie over de certificering. Wordt de federale administratie betrokken bij de Task Force ? Is de discussie over certificering al van start gegaan ? Welke ideeën hebt u in dit verband ?

Mevrouw Isabel Vertriest : U stelt voorop dat de opgelegde voorwaarden de prijs van de mestverwerking mee bepalen. Bij het eindproduct moet natuurlijk ook rekening worden gehouden met de verkoopprijs. Certificering zou duidelijkheid kunnen verschaffen over de NPK-gehalte in het product, wat de commercialisering kan vergemakkelijken. Wat is uw mening daarover ?

Hebt u een idee over de markt voor het eindproduct ? Die zal immers bepalend zijn voor de prijs en de rentabiliteit van het eindproduct. Mestverwerkers richten zich immers niet enkel op de Europese markt, maar bijvoorbeeld ook op de Marokkaanse of de Russische, plaatsen waar de richtlijnen niet van toepassing zijn

De heer Jef Van Looy : Keurt Landbouw nu reeds producten van kippenmest goed voor export ? Kippenmestverwerking komt eigenlijk neer op een droging van de mest om aan de Bezemrichtlijn te voldoen en te kunnen uitvoeren naar Frankrijk en Nederland. Frankrijk sluit echter af en toe de grenzen voor deze producten. Zijn de producten niet goed genoeg ? Of beslissen de Franse provincies autonoom ?

Bovendien geldt de Bezemrichtlijn blijkbaar wel tussen de lidstaten, maar niet binnen de lidstaten. Ik stel immers vast dat kippenmest uit de Kempen naar Nederland wordt uitgevoerd, daar wordt gedroogd en opnieuw wordt uitgevoerd naar Wallonië. De kippenmest rechtstreeks van Vlaanderen naar Wallonië sturen, kan echter niet.

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : Het verschil tussen de toekomstige verordening en de huidige reglementering is, met uitzondering van de bepalingen over de behandeling en de controle, nihil.

Volgens de huidige reglementering moet het verwerkingsprocédé garanderen dat het eindproduct vrij is van dierpathogenen. De controle daarop is niet eenvoudig. De verwerkers zijn bereid om elk onderzoek te laten uitvoeren, om stalen te nemen en ze te laten onderzoeken in de laboratoria. We kunnen die vraag echter niet formuleren. Met de toekomstige verordening zullen we al die onderzoeken opzij kunnen schuiven en in de plaats een meetbare norm controleren. Als die norm gehaald wordt, voldoet het eindproduct aan de Bezemrichtlijn. We maken gebruik van het advies van het wetenschappelijk comité van de Europese Unie om een oordeel te vellen over een bepaald dossier. We houden ook rekening met de 'meetwaarden' 70 graden Celsius gedurende 60 minuten. Als iemand een eindproduct op de markt brengt met een extreem hoge pH-waarde zullen daar geen dierpathogenen in overleven. De federale administratie is eveneens bij de task force betrokken, onder meer bij de verspreiding van de informatie over de eindproducten aan de verwerkende sector.

De voorwaarden die mee de prijs en de verkoop van het eindproduct bepalen en het marktonderzoek, vallen gedeeltelijk buiten het domein van de veterinaire diensten of van de administratie bevoegd voor de kwaliteit van de grondstoffen. De mestverwerkers moeten proberen hun eindproduct af te zetten op de buitenlandse markt. België heeft een heel stelsel van vertegenwoordigers en ambassadeurs die daaraan kunnen werken. Gebieden met

een groot landbouwareaal en een beperkte veestapel vormen uiteraard een potentiële afzetmarkt.

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : De eventuele afnemer, de buitenlandse landbouwer, is geïnteresseerd in het product zelf. Hoe is het samengesteld, is het nuttig voor hem ? Aan welke voorwaarden moet het product voldoen voor uitvoer ? Al wordt het product goedgekeurd door het ministerie van Landbouw, we kunnen het niet afzetten in Wallonië. Waarom zouden we dan aan het buitenland beginnen ? Dat is nog veel strenger.

Wat men vandaag eist, is een bioproduct, een biologisch zuiver product. Iedereen denkt dan aan bio-boeren. In de pluimveesector hebben we voor 300.000 ton 'biomest'. Het is een bioproduct volgens de Europese richtlijnen. Er bestaan drie categorieën mest : biomest, voor biolandbouw in-aanmerking-komende mest en niet voor biolandbouw in-aanmerking-komende mest. Zuid-Afrika vraagt bijvoorbeeld mest van de twee eerste categorieën. De terminologie blijft echter onduidelijk en verschilt van land tot land. Denk niet dat we in het Oostblok zonder meer met alles terecht kunnen. We moeten bovendien de fierheid hebben om een goed product te leveren. Men mikt voor de export dan ook steeds meer op de biolandbouw. Als men in het buitenland, zoals in Frankrijk, nog allerlei extra normen bepaalt, raakt de uitvoer geblokkeerd. In Europa geldt dus jammer genoeg geen eenduidige omschrijving van de begrippen product, secundaire afvalstof of afvalproduct.

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : De zogenaamde Bezemrichtlijn is van toepassing op het intracommunautair handelsverkeer en op de invoer uit derde landen. De derde landen kunnen dezelfde eisen stellen als de Bezemrichtlijn en daar bovenop hun eigen bijkomende voorwaarden en specificaties. De kandidaat-kopers bepalen zelf wat – qua samenstelling – op de markt komt.

De richtlijn is niet van toepassing op Belgisch grondgebied, en dus niet voor transport van goederen van Vlaanderen naar Wallonië.

Aan heel de mestexportproblematiek zitten twee totaal verschillende aspecten vast. Het eerste aspect, het zuiver veterinaire, ressorteert onder de Bezemrichtlijn. Het tweede, het milieukundige, valt onder de bevoegde autoriteiten. Zij bepalen de andere spelregels.

We hebben al producten erkend wanneer het toegepaste procédé aan alle voorwaarden van de Be-

zemrichtlijn voldeed. Het zou jammer zijn als deze vergunde bedrijven om andere redenen hun vergunning zouden verliezen.

De heer André Denys : Via de Task Force bekomt men informatie over het procédé. In welke fase worden jullie erbij betrokken om te weten of het eindproduct zal voldoen aan de veterinaire voorwaarden ? Moet er eerst een milieu- en bouwvergunning zijn ? Of kan men in de fase van informatie-inwinning bij de Task Force een soort garantie krijgen dat dit eindproduct voldoet aan de voorwaarden ?

De heer Gerard Lamsens, federaal ministerie van Middenstand en Landbouw : Binnen de Task Force is men perfect op de hoogte van de voorwaarden. Als iemand een bepaald procédé wil aanbrengen, kan hij daarvan kennis nemen.

De heer André Denys : Voldoen de diverse procédés aan de voorwaarden ?

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : Als het product er niet is, kan het ministerie van Landbouw niet testen en kan ze eigenlijk geen goedkeuring geven. Aan de hand van het procédé kan wel worden voorspeld welke richting het uit zal gaan, hoe het eindproduct eruit zal zien, enzovoort. Er kan pas een erkenning worden gegeven als er voldoende materiaal is en voldoende steekproeven kunnen gebeuren. Als de erkenning wordt gegeven, blijft de controle doorlopen. De ondernemer die zoiets opzet, loopt altijd een zeker risico. We hebben voldoende zicht op de verbranding. Bij compostering ligt het heel wat delicaat. Wat is rijpheid ? Dat is niet zo evident. Wanneer is er sprake van verzuring ?

De heer Patrick Lachaert : Is het eindproduct al getest bij het verlenen van een bouw- en milieuvergunning ?

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : De kleine installaties zijn getest, maar bij grote is dat onmogelijk. We moeten ons daarbij richten naar vergelijkbare installaties. Dat geeft al een goed beeld.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Het is niet zo dat men helemaal niet weet wat het resultaat zal zijn. De enige afzet is ook niet bodemverbeterend middel of meststof. Er zijn ook andere mogelijkheden.

We hebben ondervonden dat er twee knelpunten zijn. De normen voor de milieuvergunningen zijn

vrij goed gekend. Er waren wel problemen bij de bouwvergunningen. Vandaar dat we zo hebben aangedrongen op de omzendbrief. We hebben ook ontdekt dat er heel wat problemen waren voor de erkenning van de eindproducten.

De Task Force Mestverwerking wil een brochure uitgeven met de stappen om een milieuvergunning te bekomen en om de erkenning voor een eindproduct te krijgen. We willen het de mensen zo gemakkelijk mogelijk maken.

De heer André Denys : De procedure kan worden vereenvoudigd zonder dat er aan normen wordt geraakt door het invoeren van certificering. Klopt dat ?

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Dat kan een van de volgende fasen zijn. We moeten daarmee wel voorzichtig omspringen. Certificaten en labels komen altijd als de producten er zijn en niet op voorhand.

De heer Jef Van Looy : Mogen die producten al bestaan in het buitenland ?

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetmedewerkster : Ik denk niet dat dat een probleem mag vormen. Alle procédés zijn door de VITO doorgeleefd. Misschien is dat aan hernieuwing toe. Heel wat systemen zijn uit het buitenland afkomstig.

De heer Jef Van Looy : Ik heb nog een vraag over de MBO met terugnameplicht. Er is in het verleden al heel wat gediscussieerd over hoe de integratie mee verantwoordelijk kan worden gemaakt voor de verwerking van het mestoverschot. Bij de behandeling van het decreet vorig jaar werd zelfs gedacht aan een terugnameplicht. De minister is daarover aan het praten met Bemefa. Hoe is de stand van zaken ?

Een tweede vraag gaat over de allerlaatste bladzijde van het verslag dat we hebben gekregen, namelijk de richtwaarden voor inhoud van mest. Ik veronderstel dat de eerste richtwaarde de stikstofinhoud betreft. De tweede waarde zal wel fosfaatinhoud zijn. Is dat per ton of per kubieke meter ?

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : De vloeibare mest is per kubieke meter. De andere zijn per ton. Pluimveemest is bijvoorbeeld per ton.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetmedewerkster : Deze brochure is net uitgegeven.

De heer Jef Van Looy : Dat heb ik gehoord, maar ik heb ze helaas niet. Ik vraag me echter af wat de waarde is van deze tabel. Als de landbouwer voldoet aan deze cijfers, is hij dan in orde met de mestwetgeving ?

De heer François Stuyckens : Neen.

De heer Jef Van Looy : Deze tabel met richtwaarden wordt gepubliceerd en rondgedeeld bij de landbouwers. Ik hoor u nu zeggen dat ze met die waarden nog niet voldoen aan de wetgeving. Waarom verspreidt men dan dit document ? Sticht men zo geen verwarring ?

De heer François Stuyckens, afdeling Mestbank : Er is inderdaad heel wat verwarring op het terrein inzake de inhoud van mest. De Mestbank raadt aan dat elke landbouwer een paar keer per jaar analyses laat uitvoeren alvorens hij zijn mest aflevert aan iemand anders.

De vorige jaren vonden heel wat wijzigingen plaats op bedrijfsniveau. De mest is dikker en anders geworden. Boeren, mesttransporteurs en afnemers werken nog steeds met de normen en inhouden van vroeger. Daarom hebben we alle gegevens van mestanalyses verzameld die we konden krijgen en er een gemiddelde van gemaakt. Dat is de productie van een doorsnee bedrijf van vandaag, zij het dat bedrijven veel van elkaar verschillen. Analyse is dus noodzakelijk ; dat staat duidelijk in elke tekst die we in vakbladen hebben gepubliceerd. Als men natuurlijk deze tabel los daarvan bekijkt, dan is men fout bezig. Die tabel geeft een indicatie zodat de betrokkenen weten dat ze bijvoorbeeld niet meer aan 4 kilogram, maar aan 5 kilogram fosfaat zitten.

De heer Jef Van Looy : Maar, en dat weet u net zo goed als ik, er zijn problemen als men de richtwaarden vergelijkt met de uitscheidingsnormen. Als men de berekening maakt voor gewone mestvarkens, dan komt men 25 percent stikstof te kort, terwijl men bij melkkoeien volgens de berekening 25 percent over heeft. We mogen maar rekenen met 15 percent, mevrouw Vandendriessche. Publiceer dan zoiets niet : de landbouwers gaan er rekening mee houden, terwijl dit totaal niet klopt.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster : Mijnheer Van Looy, wat uw eerste vraag betreft : inzake de milieubeleidsovereenkomst zijn de besprekingen met Bemefa, de vereniging van mengvoederfabrikanten, nog steeds gaande. De minister heeft duidelijk gezegd dat het mestdecreet een driesporenbeleid behelst : de aanpak aan de

bron, de mestverwerking en een goede, oordeelkundige bemesting. Wanneer er een MBO komt, wenst de minister toch ook uitdrukkelijk dat er iets gebeurt op het vlak van de mestverwerking. Zoals de besprekingen met Bemefa nu verlopen, staan we op twee punten al redelijk sterk. Er is de aanpak aan de bron, zeker inzake de fosforarme voeders. We moeten nog een hele stap vooruit zetten inzake eiwitarme voeders. Het heeft immers geen zin om het fosforgehalte naar beneden te halen en niets te doen aan het stikstofgehalte : dit lost het probleem niet op. We werken hier dus aan, maar laten in het midden of we dit gaan doen via de MBO of in een convenant met de federale minister van Landbouw. Inzake de oordeelkundige bemesting worden inspanningen gedaan om meer echt gedetailleerde mestanalyses uit te voeren en het effect te bekijken van arme voeders op de uitscheiding. Over de mestverwerking wordt overlegd, maar momenteel is er nog geen concreet voorstel. Het voorstel van de terugnameplicht is daar ook gesignaleerd. Een concreet voorstel ontbreekt zodat we de MBO kunnen afsluiten. De minister heeft immers duidelijk gesteld dat het aspect van de mestverwerking daar een deel van moet uitmaken.

De heer Jef Van Looy : Moet dan, zoals we vorig jaar zeiden, de terugnameplicht niet worden opgenomen in het decreet ? De minister ging het proberen met een MBO. Nu is er een jaar verstreken, maar er is nog niets.

De Jacques Timmermans, voorzitter : Dat is een politieke discussie die we op een ander tijdstip kunnen voortzetten. Hierbij sluiten we de hoorzitting over mestverwerking af. Namens de commissie wil ik de vertegenwoordigers van de Task Force danken voor hun medewerking aan deze vergadering.

5. Repliek van de minister van Ruimtelijke Ordening

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, reageerde in de namiddagvergadering van de commissie op de opmerkingen over ruimtelijke ordening gemaakt tijdens de hoorzitting over mestverwerking van de morgenvergadering.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Ik stel voor om de minister van Ruimtelijke Ordening even een korte repliek te gunnen op de opmerkingen inzake ruimtelijke ordening die deze voormid-

dag zijn gemaakt tijdens de hoorzitting. Dit kan aan het verslag worden toegevoegd.

Minister Dirk Van Mechelen : De commissie heeft zich vanmorgen uitgebreid verdiept in de problematiek van de mestverwerking. Er is gezegd dat de omzendbrief van de minister van Ruimtelijke Ordening lang op zich heeft laten wachten.

Op de ministerraad van 8 juni van vorig jaar werd beslist dat ik een ontwerp van omzendbrief moest maken voor oktober 2000. Dat ontwerp was klaar tegen die datum en werd uitgevaardigd begin december conform de beslissing van de Vlaamse regering. Ik kan de nodige documenten ter beschikking van de commissie stellen.

In verband met de mestverwerking zijn we overgestapt op drie categorieën. De eerste categorie is de kleinschalige verwerking op het bedrijf zelf. Daar was de omzendbrief voor nodig.

Een volgende categorie is die van de mestverwerking voor clusters van bedrijven. De installatie hiervoor moet worden ingeplant op een bedrijven-terrein. Voor dit type van mestverwerking kan een afwijking op de inplantingsregeling worden toegestaan, onder andere indien het om een cluster van landbouwbedrijven gaat.

Ik heb in september 2000 een aantal heel concrete besprekingen gehad met landbouwers uit Wuustwezel en Hoogstraten. We kwamen toen tot de conclusie dat het voor de economische efficiëntie opportuun zou zijn om een installatie van tweede categorie te bouwen voor een cluster van twee of drie gemeenten die in een landbouwgebied kan worden ingeplant, liefst dicht bij een waterloop. We hebben gezegd dat er moet worden onderzocht of het niet mogelijk is die installatie toch in te planten in een reeds bestaande bedrijvengroep. Het zou hier gaan om een installatie voor een cluster van 60 tot 80 landbouwbedrijven.

De derde categorie in de mestverwerking is de supercategorie, de categorie van grote bedrijven. Het gaat hier bijvoorbeeld om de MAV-installaties in de haven van Gent, waarbij men in grote waterlopen loost. Deze moeten gevestigd zijn in een bedrijvenzone. We hebben toen afgesproken dat bouwaanvragen voor de eerste categorie worden afgewerkt conform de omzendbrief, door de gemeenten en de plaatselijke administratie. Voor de tweede categorie moeten de aanvragen worden bezorgd aan de minister zelf. Het is de bedoeling een stuk jurisprudentie te ontwikkelen op het centrale

niveau. We willen een aantal typedossiers krijgen van al dan niet aangenomen inplantingen.

Men zegt dat er enorme vertragingen zijn, maar deze zijn in eerste instantie te wijten aan het feit dat wie plannen koesterde, daarmee niet voor de pinnen durfde te komen voor 8 oktober.

De kleinschalige beoordeling op bedrijfsniveau gebeurt volgens de nieuwe omzendbrief. Inzake de bedrijven in de tussencategorie, zullen minister Dua en ik samen onze verantwoordelijkheid opnemen als er discussie komt over de ruimtelijke ordening of over landbouw en natuur. Voor de superinstallaties zullen we alle stringente beoordelingscriteria in acht nemen.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : Eventueel kan de minister een aanvullende nota laten opstellen over deze problematiek ten behoeve van de commissieleden.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de minister, ik ben blij met uw antwoord. Vanmorgen stootten we immers op een nogal onwillige houding van de administratie. Ik heb het dan niet alleen over het neschudden bij elke aanvraag van stedenbouwkundige vergunning, maar ook over de proactieve begeleiding binnen de Task Force van de mestbank. Men verwachtte een meer positieve ingesteldheid van de ambtenaren van Arohm in de Task Force.

Mevrouw Isabel Vertriest : Er is ook een probleem met de lokale en intermediaire besturen. Veel mensen zijn voorstander van mestverwerking tot het in hun buurt komt. Dat zal altijd voor problemen blijven zorgen. De administratie moet dan ook een duidelijke lijn volgen om problemen achteraf te vermijden.

In hoeverre kijkt men momenteel, bijvoorbeeld in de provinciale structuurplannen, proactief waar mestverwerking kan ?

De heer Joachim Coens : Vanmorgen was de heer Lachaert heel wat scherper dan nu. De minister zal ongetwijfeld in het verslag lezen wie precies op zijn bevoegdheid heeft geschoten.

Wat de Task Force betreft, moet via de samenwerking tussen de twee ministers een oplossing worden gevonden voor een probleem dat iedereen opgelost wil zien, met name de mestverwerking.

De heer Jef Van Looy : Ik stel vast dat de milieuvergunning van een mestverwerkingsbedrijf wordt geweigerd op basis van aspecten van ruimtelijke

ordening. Er zijn twee vergunningen nodig : een bouwvergunning en een milieuvergunning. Een bouwvergunning gaat over ruimtelijke aspecten, een milieuvergunning over milieuaspecten. Een milieuvergunning weigeren op basis van ruimtelijke aspecten kan echter niet.

Het tweede probleem dat ik heb aangekaart, is dat er blijkbaar een studiedag door het VCM was gepland over de inplantingsplaatsen voor mestverwerking. De omzendbrief is nog zeer recent. Op het terrein blijkt er nogal wat discussie over te bestaan en daarom was het de bedoeling op de studiedag daar meer uitleg over te geven. Blijkbaar is die studiedag niet doorgegaan omdat niemand van Ruimtelijke Ordening bereid was te komen spreken.

Minister Dirk Van Mechelen : Minister Dua heeft me gisteravond gemeld dat er een probleem was met de studiedag van het VCM. Ik heb dat vanmorgen nagekeken en aan de administratie gevraagd om er een vertegenwoordiger naartoe te sturen. Als dat niet is gebeurd, dan vragen we aan de directeur-generaal waarom hij of een van zijn ondergeschikten niet is gegaan. Het kan echter niet dat de minister of zijn kabinet op elke studiedag uitleg komt geven over het ruimtelijk structuurplan.

Wat de grond van de zaak betreft, lijkt de regeringsbeslissing me een goede beslissing. Alleen voor de tweede categorie bestond er tegenspraak over het volume en de ruimtelijke impact van de betrokken bedrijven. Ik heb dan ook in het najaar een heel duidelijke afspraak gemaakt met minister Dua over de wijze van interpretatie. In september heb ik een groep landbouwers uit Kalmthout, Wuustwezel, Essen, enzovoort, ontvangen.

Een studie bureau heeft als proef een plan opgesteld van alle landbouwbedrijven die deel uitmaken van de betrokken coöperatieve vennootschap en van plan zijn om naar de site te komen. Nu merken we dat de maatregel cartografisch goed is. Als alle landbouwers de site zouden gebruiken, dan beantwoordt die aan de filosofie achter punt twee van de ministerraadbeslissing van vorige zomer. Ik heb daarna een gesprek gevoerd met minister Dua, en zij was het eens met mijn standpunt.

Men heeft me twee types installaties met heel beperkt ruimtegebruik toegelicht. De enige vraag die daarbij moest worden gesteld was of het effluent dat werd geloosd in de waterloop, beantwoordde aan de milieucriteria. Dat was niet mijn taak. Over hun derde voorstel, een installatie in een open

landschap aan een waterloop, heb ik wel direct gezegd dat we niet akkoord zouden gaan.

Wat ook een probleem vormt, is dat dergelijke bedrijven niet te dicht bij bestaande bedrijven kunnen worden ingeplant omwille van de Sanitel-voorwaarden. Deze sanitaire voorwaarden zijn bijvoorbeeld in een periode van varkenspest zo streng, dat iedereen doodsbang is om een dergelijke installatie naast de deur te hebben. We hebben ons daarom bereid verklaard om een pragmatische afweging te maken en de facto rekening te houden met sanitaire normen. We spraken af dat men ons zal verwittigen als een dossier wordt ingediend. We kunnen eventueel werken met een aantal testdossiers.

Ik wil dus wel een stuk van de verantwoordelijkheid op mij nemen. Mijn medewerkers en ik hebben de voorbije vijf maanden gedaan wat we konden doen en dienden te doen.

De heer Jef Van Looy : Wat u nu zegt, komt perfect overeen met wat in december werd verteld op de coördinatievergadering van Arohm-Antwerpen met VCM, de task force en de twee coöperatieven. Deze voormiddag vernam ik echter iets heel anders in verband met bedrijven op andere plaatsen in Vlaanderen.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik stel voor dat de mensen van het VCM contact opnemen met mijn secretariaat opdat we de draad opnieuw kunnen opnemen.

De heer Jacques Timmermans, voorzitter : We kunnen deze discussie hier afsluiten. De commissie komt ongetwijfeld nog terug op deze problematiek.

De verslaggevers,

Jef VAN LOOY
Paul WILLE

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS